NEDERLANDSE
VERENIGING
VOOR RECHTSPRAAK

De minister van Veiligheid en Justitie
Mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum
22 december 2011

Kenmerk
B 2.1.11/2820/2004/JT

Uw kenmerk
5712713/11/6

Onderwerp
Aanvulling Boek 7 BW in verband met een nieuwe afdeling 7.2A.2 en de nieuwe titels 7.2B en 7.2C (consumentenkredietovereenkomsten, goederenkrediet en geldlening)

Geachte heer Opstelten,

Bij brief van 13 oktober 2011 heeft u de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVvR) verzocht advies uit te brengen over het daarbij gevoegde wetsvoorstel en de memorie van toelichting inzake consumentenkredietovereenkomsten, goederenkrediet en geldlening (hierna: wetsvoorstel). De NVvR heeft met belangstelling kennis genomen van dit wetsvoorstel en de daarbij behorende toelichting. Hieronder treft u aan het advies van de NVvR, dat is voorbereid en vastgesteld door de Wetenschappelijke Commissie van de NVvR.

Aard en strekking wetsvoorstel

Het wetsvoorstel beoogt de privaatrechtelijke materie van de Wet op het consumentenkrediet alsmede de materie van de koop op afbetaling en de huurkoop in titel 7A.5A van het Burgerlijk Wetboek en in de Tijdelijke wet huurkoop onroerende zaken in een aanvulling van Boek 7 BW verder te concentreren, waarbij rekening wordt gehouden met de Implementatiewet (aangaande richtlijn nr. 2008/48/EG).

Opmerking van algemene aard

De overbrenging van regelingen aangaande kredietovereenkomsten naar Boek 7 BW is een al langer op stapel staande exercitie die op zichzelf positief kan worden begroet.

Het is de NVvR niet duidelijk of de minister ervoor kiest het niveau van consumentenbescherming op hetzelfde niveau te handhaven, dan wel in dit opzicht een stap terug te doen. Het is wenselijk dat die keuze helder wordt gemaakt. Als de minister het niveau van consumentenbescherming op ten minste hetzelfde niveau wil houden, ligt het volgens de NVvR voor de hand de consument tegen oneerlijke bedingen te beschermen door daaraan in de wet de sanctie van nietigheid te blijven verbinden.

Rechtsbescherming consument: nietigheid of vernietigbaarheid

De wijze waarop artikel 33 WCK in het wetsvoorstel wordt omgezet in art. 7:77 BW vermindert de rechtsbescherming van de consument doordat bedingen die nu nog ambtshalve nietig verklaard kunnen worden, voortaan vernietigbaar zullen zijn. Dat kan ook anders. Door in art. 7:83 BW te bepalen dat Afwijkingen van de bepalingen in deze Afdeling zijn nietig" of "binden de consument niet"

Lange Voorhout 7 • Postbus 30315, 2500 GH Den Haag
Telefoon: 070-3611420 • info@nvvr.org • www.nvvr.org

zou deze vermindering in bescherming van de consument worden voorkomen. De NVvR adviseert daarom op deze wijze de consumentenbescherming op hetzelfde niveau te handhaven. Maar als de politieke keuze is om de consumentenbescherming enigszins terug te dringen, dan is de keuze voor vernietigbaarheid van oneerlijke bedingen begrijpelijk. De rechter zal in dat geval vermoedelijk terughoudender zijn met ambtshalve ingrijpen. De NVvR tekent daarbij aan dat ook in het geval van vernietigbare bedingen ambtshalve ingrijpen door de rechter nog wel mogelijk is, gezien met name de jurisprudentie van het Hof van Justitie EU.[1]

Beding: vergoeding voor buitengerechtelijke werkzaamheden
Bij de overbrenging van de bepalingen uit de WCK zijn bewust vereenvoudigingen doorgevoerd. De NVvR dringt er bij de minister op aan de beoogde gevolgen van de vereenvoudigingen zo helder mogelijk in de memorie van toelichting uiteen te zetten. Is het de bedoeling van de minister dat door kredietgevers gevorderde vergoedingen voor buitengerechtelijke werkzaamheden (BIK) in consumentenkredietovereenkomsten voortaan worden toegelaten? Daarover vraagt de NVvR een duidelijk standpunt. De enkele verwijzing naar de bestuursrechtelijke voorziening in artikel 4:35 Wft is daarvoor onvoldoende, want die heeft in de memorie van toelichting slechts betrekking op de hoogte van de kredietvergoeding.

Specificatie
Aangaande het doen vervallen van art. 46 WCK wordt in de toelichting het volgende opgemerkt:
"Dit artikel bepaalt dat de regels omtrent nietigheid en vernietigbaarheid mede van toepassing zijn, kan vervallen op grond van de Verordening (EG) Nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (Rome I)."
De NVvR adviseert daarbij te vermelden dat het gaat om een situatie als geregeld in artikel 6 lid 2 tweede zin van Rome I (Vo EG 593/2008).

Overgangsrecht
Uit het voorgestelde artikel 200 Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek kan worden afgeleid dat afdeling 2 van titel 2a (overige bepalingen betreffende consumentenkredietovereenkomsten, dwingend recht voor consumenten) en de titels 2B (goederenkrediet) en 2C (geldlening) niet van toepassing zijn op overeenkomsten die voor het tijdstip van het inwerkingtreden van die afdeling en die titels zijn gesloten.
Dit betekent dat voor doorlopende kredieten, die nog heel lang kunnen doorlopen, nooit boek 7 van het Burgerlijk Wetboek zal gaan gelden en altijd nog de oude WCK.
De NVvR adviseert in het overgangsrecht in dit opzicht een uitzondering te maken voor de bestaande limiet van € 40.000,= die conform nieuw recht kan vervallen.

De NVvR adviseert voorts te bepalen dat de voor de consument gunstigste bepaling van toepassing is in het geval overeenkomsten, die onder oud recht zijn gesloten, na invoering van het nieuwe recht worden gewijzigd.

Namens het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak,
de Wetenschappelijke Commissie,

J. Silvis
voorzitter

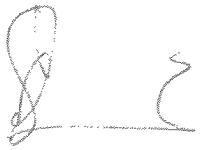

[1] zie Hvj Pannon C-243/08 en Pohovost's.r.o. 76/10. Vgl. ook Kamerstukken II, 2009/10, 32 418, nr. 3 (memorie van toelichting) p. 2.